

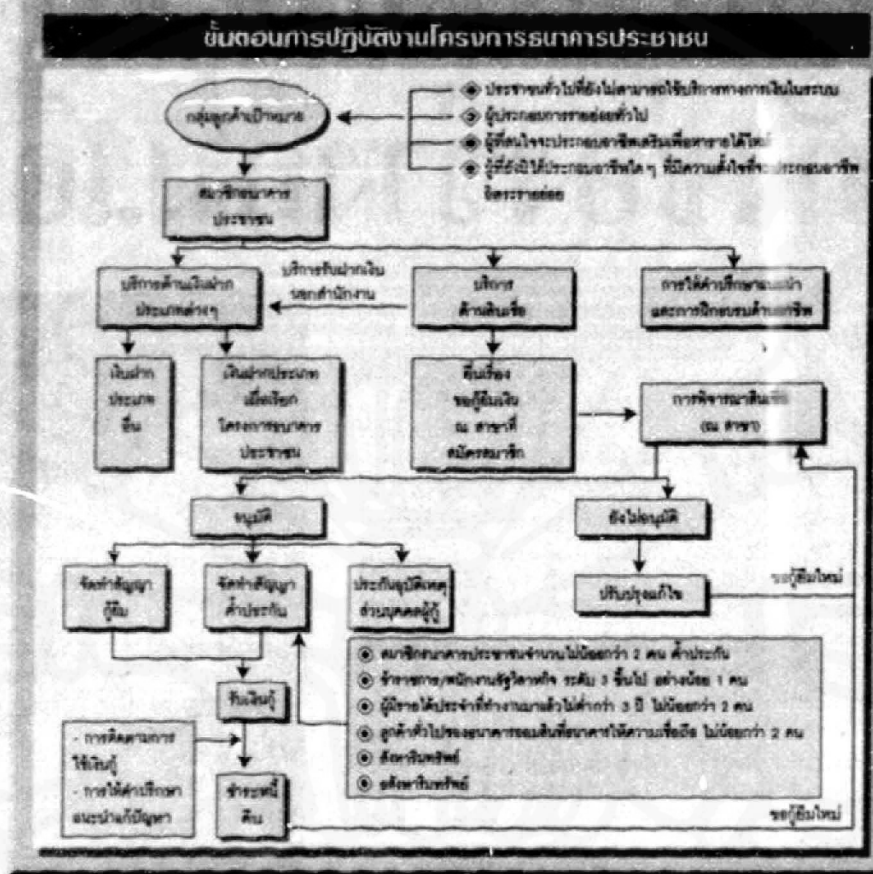
1 เดือนแห่งความสำเร็จของธนาคารคนจน

ถึงแม้ว่าขณะนี้ธนาคารของไทยทั้งที่เป็นของภาครัฐและเอกชนจะมีปัญหาสภาพคล่องล้มระบบ แต่ในมุมกลับกันคนไทยกลับมีปัญหาขาดสภาพคล่อง ไม่ว่าจะเป็นพ่อค้า นักธุรกิจจนถึงชาวบ้านหาเข้ากินค่าต่างก็ไม่สามารถกู้เงินจากธนาคารเนื่องจากขาดหลักทรัพย์ค้ำประกัน ธนาคารต่างๆจึงมองว่ามีความเสี่ยงสูงและไม่กล้าปล่อยกู้เพราะเกรงจะเป็นหนี้เสีย เมื่อประชาชนที่มีรายได้น้อยมีปัญหาเงินขาดมือแต่ไม่สามารถกู้เงินจากธนาคารได้จึงจำเป็นต้องกู้เงินจากเงินกู้นอกระบบเป็นเหตุให้พ่อค้าแม่ค้าบางรายต้องเสียดอกเบี้ยสูงถึง 20 เปอร์เซ็นต์ ต่อเดือน ทำให้ชาวบ้านได้รับความเดือดร้อนอย่างมาก

ด้วยปัญหาดังกล่าวจึงเป็นที่มาของ 'โครงการธนาคารประชาชน' หรือที่รู้จักกันในนามว่า 'ธนาคารคนจน' ซึ่งเป็นโครงการที่รัฐบาล ภายใต้การนำของ พ.ต.ท.ทักษิณ ชินวัตร นายกรัฐมนตรี ได้มอบนโยบายให้ธนาคารออมสินเป็นผู้ดำเนินการปล่อยเงินกู้ให้แก่พ่อค้าแม่ค้าและประชาชนผู้มีรายได้น้อย โดยคาดการณ์ว่าเมื่อประชาชนมีรายได้น้อยเพิ่มขึ้นก็จะเกิดการใช้จ่ายมากขึ้น ซึ่งจะเป็นการกระตุ้นเศรษฐกิจโดยรวมได้อย่างมีประสิทธิภาพ และยังคงช่วยแก้ไขปัญหากู้เงินกู้นอกระบบได้อีกด้วย

ซึ่งนับตั้งแต่เริ่มโครงการธนาคารประชาชน เมื่อวันที่ 25 มิ.ย. ที่ผ่านมา ซึ่งเป็นวันเริ่มปล่อยกู้วันแรก โดย พ.ต.ท.ทักษิณ ชินวัตร นายกรัฐมนตรี เป็นผู้มอบเงินกู้ให้แก่ประชาชนที่ได้รับการอนุมัติ จำนวน 20 ราย เพื่อเป็นปฐมฤกษ์ จนถึง ณ. วันที่ ก็ครบรอบ 1 เดือน ในการดำเนินโครงการที่ถือได้ว่าประสบความสำเร็จเกินความคาดหมาย โดยมีประชาชนสมัครเข้าเป็นสมาชิกโครงการและขอเปิดบัญชีเพื่อกู้เงินแล้วทั้งสิ้นถึง 388,168 ราย จากที่ได้ตั้งเป้าไว้เพียง 200,000 ราย ซึ่งสูงกว่าเป้า 188,168 ราย มียอดเงินฝากในการเปิดบัญชีรวม 820,255,392 บาท และธนาคารออมสินได้มีการอนุมัติการกู้ยืมแล้ว 19,587 ราย รวมวงเงินที่ปล่อยกู้ 267,742,842 บาท

ทั้งนี้เจ้าหน้าที่ของธนาคารออมสิน

ชี้แจงว่าสาเหตุที่ทางธนาคารยังอนุมัติปล่อยกู้ได้ไม่มากนัก เนื่องจากก่อนที่จะพิจารณาปล่อยกู้เจ้าหน้าที่จะต้องลงไปตรวจสอบและประเมินคุณสมบัติของผู้ขอู้ โดยเฉพาะใน ส่วนของการดำเนินกิจการและความสามารถในการชำระคืน ซึ่งจำเป็นต้องใช้เวลาพอสมควร ทั้งนี้เพื่อให้การพิจารณาอนุมัติเป็นไปด้วยความรอบคอบอันจะเป็นการป้องกันปัญหาหนี้สูญ หรือ NPL ได้ในระดับหนึ่ง

ที่ผ่านมาทางธนาคารออมสินได้มีโครงการนำร่องเพื่อเปิดให้ประชาชนที่สนใจเข้าร่วมโครงการสามารถขอรายละเอียดและยื่นความจำนงเพื่อขอู้เงินมาตั้งแต่วันที่ 1 เม.ย. 2544 มีใช้เพิ่งเริ่มมีการขอู้เมื่อ 25 มิ.ย. 2544

ส่วนโครงการธนาคารประชาชนจะประสบความสำเร็จหรือไม่ ขึ้นอยู่กับ การดำเนินงานของธนาคารออมสินในการติดตามดูแลให้กู้เงินสามารถออมเงินเพื่อเตรียมไว้

ชำระเงินกู้ ขณะที่ผู้กู้เงินเองก็จะต้องมีวินัยในการชำระเงิน ซึ่งจะช่วยให้สามารถขยายการเข้าถึงระบบเงินกู้ปกติที่มีดอกเบี้ยต่ำกว่านี้ได้

นายชาญชัย มูลนิศการ ผู้อำนวยการธนาคารออมสิน กล่าวว่า การดำเนินโครงการธนาคารประชาชนตามนโยบายรัฐบาล ซึ่งได้เริ่มโครงการเมื่อวันที่ 25 มิ.ย. ที่ผ่านมานั้น แม้หลายฝ่ายยังเป็นห่วงว่าการปล่อยกู้จะก่อให้เกิดหนี้เสีย เนื่องจากมีความเสี่ยงสูง เพราะผู้กู้ไม่ต้องวางหลักทรัพย์ค้ำประกัน แม้จะกำหนดให้มีผู้ค้ำประกันไม่น้อยกว่า 2 คน และกังวลว่าผู้กู้นำเงินไปสร้างรายได้ได้จริงหรือไม่ แต่ทางธนาคารออมสินคาดว่าคงจะไม่เกิดปัญหาดังกล่าวขึ้น หรือหากเกิดขึ้นก็คงจะมีน้อยและไม่ส่งผลให้โครงการดังกล่าวต้องล้มเลิก เนื่องจากธนาคารได้มีแผนการที่รองรับในปัญหาที่อาจจะเกิดขึ้นไว้แล้ว

โดยธนาคารจะมีการประเมินทุกๆ 3 เดือน เพื่อนำข้อมูลที่ได้มาปรับปรุงแก้ไขในจุดที่เกิดมีปัญหา ซึ่งการประเมินส่วนใหญ่จะมุ่งเน้นในเรื่องของการผิดนัดชำระหนี้ที่จะนำมาเป็นข้อมูลหลัก

ทั้งนี้ การเปิดธนาคารประชาชนก็เพื่อแก้ปัญหาหนี้นอกระบบ ซึ่งมีอัตราดอกเบี้ยสูงถึง 20 เปอร์เซ็นต์ต่อเดือน โดยโครงการนี้จะให้กู้ครั้งแรกไม่เกิน 15,000 บาท ในอัตราดอกเบี้ยเพียง 1 เปอร์เซ็นต์ต่อเดือนหรือ 12 เปอร์เซ็นต์ต่อปี ชำระคืนเงินต้นพร้อมดอกเบี้ยเป็นรายเดือน ซึ่งอัตราดอกเบี้ยของธนาคารออมสินจะต่ำกว่าดอกเบี้ยของเงินกู้นอกระบบมาก แต่ก็ขอให้ผู้กู้ตระหนักด้วยว่าเงินกู้นี้เป็นเงินฝากของชาวบ้านด้วยเช่นกัน

หากไม่มีวินัยหรือไม่ชำระเงินตามกำหนดก็จะส่งผลกระทบต่อผู้ฝากเงินและกับธนาคาร ซึ่งการปล่อยกู้ในลักษณะนี้ให้บุคคลเป็นผู้ค้ำประกันเงินกู้นอกระบบก็เคยดำเนินการมาแล้ว แต่ทำในวงจำกัด เน้นเฉพาะลูกค้าที่ธนาคารมั่นใจเท่านั้น แต่ในขณะนี้รัฐบาลมีนโยบายให้ดำเนินการทั่วประเทศก็เพื่อกระตุ้นการใช้จ่ายในประเทศให้มากขึ้น ซึ่งทำให้ธนาคารเป็นห่วงในเรื่องความเสี่ยงในการดำเนินการเป็นอย่างมาก

เนื่องจากโครงการธนาคารประชาชนมีเป้าหมายที่จะให้การสนับสนุนด้านเงินทุนในการประกอบอาชีพแก่ประชาชน ดังนั้นจึงไม่มีการกำหนดระยะเวลาของโครงการ และไม่ได้กำหนดวงเงินรวมในการปล่อยกู้ ซึ่งในส่วนของการออมสินนั้นมีความคล่องมากพอที่จะปล่อยสินเชื่อในโครงการดังกล่าวได้อย่างไม่มีกำหนด

จากการดำเนินการโครงการธนาคารประชาชนและโครงการกองทุนหมู่บ้านละ 1 ล้านบาทของรัฐบาลชุดนี้ เชื่อว่าจะสามารถเข้ามาแก้ไขปัญหาด้านคลาดเงินลงทุนในการประกอบอาชีพของประชาชนที่มีรายได้น้อยได้อย่างแท้จริง อันจะช่วยสนับสนุนให้ประชาชนมีรายได้น้อยและสามารถยืนได้ด้วยลำแข้งของตนเอง โดยไม่ต้องพึ่งพิงภาครัฐเหมือนที่ผ่านมาอีกทั้งจะนำไปสู่ความเข้มแข็งของเศรษฐกิจและสังคมในอนาคต ■